

Forfatter: Palladius, Peder

Titel: Udrag fra Peder Palladius' Danske Skrifter

Citation: Palladius, Peder: "Peder Palladius' Danske Skrifter", i Palladius, Peder: *Peder Palladius' Danske Skrifter*, udg. af Lis Jacobsen , H.H. Thiele, 1911-1926, s. 57. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-palladius01val-shoot-idm140153320501264/facsimile.pdf> (tilgået 25. april 2024)

Anvendt udgave: Peder Palladius' Danske Skrifter

mere om de Sadolinske Træsnit lader sig naturligvis ikke sige. Derimod er de selv samme Træsnit, som findes i *Enchiridon*, senere benyttet, saaledes i *Math. Parvus Rosefontanus' Oversættelse af Palladius' Katekismusudlæggelse 1546* og i *Oversættelsen af Luthers Bedebog fra 1544*¹.

Til Slutskal Titelen (nf. S. 63) omtales. Foroven ses to Fugle med et blankt Skjold i Midten, forneden Apostlene Peter og Paulus — og ligeledes i Midten et blankt Skjold. Det hele omgivet af Løvværk. At ogsaa dette Træsnit er uoriginalt, derom er der ingen Tvivl. Noget fuldstændigt Forbillede for det har jeg dog ikke fundet, men Løvet, Apostlene og Skjoldet genfindes i forskellige tyske Katekismusudgaver.

VII.

Medens ikke en eneste Udgave kendes af Katekismen 1537, findes der af Haandbogen 1538 en Mængde Optryk.

1—2. Fra Palladius' Levetid er to Udgaver bevaret, en fra 1556 og en fra 1557. Begge er tillige med andre Smaaskrifter indbundne sammen med Kirke-Salmebogen; de betragtedes vistnok ligefrem som Tillæg til denne². Exemplarer af disse Udgaver findes paa Univ. Bibl. i Kbh.; Expl. af Udg. 1557 er defekt, idet Bl. E 7 og E 8 mangler.

Titlen er³: *Enchiridion. En liden Catechismus eller Christelig tucht ganske nyttelig for alle Sogneprester oc Predickere. D. Mart. Luth.*⁴ Paa sidste Blad staar: *Prentet i Lybeck hos Jørgen Richoff. MDLVI*⁵.

Udgaverne svarer nøje til Originaludgaven 1538, hvad Indholdets Ordning og Omfang, Ordvalg og Ordstilling angaar; kun er, som vi har set, Titlen forandret, og desuden er den korte Indholdsversigt 1538 ombyttet med en

¹ Begge Bøger findes nu kun komplet i Karen Brahes Bibliotek.

² Se Bang, *Katekismushist.* I, 239—40.

³ Citaterne er fra Udgaven 1556.

⁴ Jfr. Titlen til Magdeborgerudgaven 1534, som lyder: *Catechismus edder Christlike tucht vor de gemene Parheren vnde Predigers.*

⁵ *Richoff, Trykfejl for Richolff.*